

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κώδικας Ηθικής & Δεοντολογίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

DGfS
Deutsche Gesellschaft
für Systemaufstellungen
Anerkannter Lehrtherapeut (DGfS)

DGfS
Deutsche Gesellschaft
für Systemaufstellungen
Anerkannte Weiterbildung
in Systemaufstellungen (DGfS)

info@anaparastasi.gr

www.anaparastasi.gr

I. Εισαγωγή

Οι δραστηριότητες του Ινστιτούτου Συστημικής Συμβουλευτικής και Εκπαίδευσης (Ι.Σ.Σ.Ε.), υπό το πλαίσιο του οποίου διενεργούνται όλα τα προγράμματα που πρότερα υλοποιούνταν από το ΕΙΣΑ, περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών και θεραπευτικών υπηρεσιών, την επαγγελματική εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και επιμόρφωση στην Συστημική Αναπαράσταση (Σ.Α.), την έρευνα και την προώθηση επιστημονικών δημοσιεύσεων και εκδόσεων. Ο παρών κώδικας δεοντολογίας δεσμεύει τόσο τα μέλη και τους επιστημονικούς συνεργάτες όσο και τους εκπαιδευόμενους/επιμορφούμενους και αφορά σε όλες τις παραπάνω δραστηριότητες του Ινστιτούτου.

Καθένα από τα μέλη, συνεργάτες και μετεκπαιδευόμενοι, δεσμεύονται επίσης από τον κώδικα δεοντολογίας του επαγγελματικού συλλόγου, σωματείου ή εταιρείας όπου ανήκουν.

II. Επάρκεια

1. Οι τίτλοι σπουδών και ειδίκευσης που χρησιμοποιούν τα μέλη, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι ειδικευόμενοι του Ινστιτούτου πρέπει να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας και η χρήση συγκεκριμένων μεθόδων ή τεχνικών πρέπει να περιορίζεται σε όσα πιστοποιημένα έχουν αποκτηθεί μέσω εκπαίδευσης και εμπειρίας.
2. Οι ειδικευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν τον τίτλο του Συστημικού Συμβούλου Ψυχικής Υγείας με ειδίκευση στην Συστημική Αναπαράσταση μόνο **μετά** το πέρας της σχετικής ειδίκευσής τους, δηλαδή την ολοκλήρωση του προγράμματος μετεκπαίδευσης και την απόκτηση του απαραίτητου πιστοποιητικού από το Ινστιτούτο. Η εγγραφή τους σε Επιστημονική Εταιρεία Συστημικής / Οικογενειακής Θεραπείας ή της Ελληνικής Εταιρίας Συμβουλευτικής είναι όμως αυτή που τους καλύπτει νομικά, ωστόσο υπάρξουν νομικές κρατικές ή ευρωπαϊκές ρυθμίσεις που θα καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος συστημικού θεραπευτή/συμβούλου με εξειδίκευση στην μέθοδο της Συστημικής Αναπαράστασης.
3. Τα μέλη και οι συνεργάτες του Ινστιτούτου οφείλουν να ενημερώνονται για τις εξελίξεις στο χώρο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας και ειδίκευσης και να φροντίζουν να διευρύνουν συνεχώς τις γνώσεις και ικανότητές τους, με **πιστοποιημένη** παρακολούθηση περαιτέρω **δια βίου μάθησης** στην Σ.Α. από το Ι.Σ.Σ.Ε. ή από άλλο αρμόδιο πιστοποιημένο αλλοδαπό φορέα.
4. Τα μέλη και οι συνεργάτες που Ινστιτούτου, καθώς και οι απόφοιτοι, οφείλουν να συνεργάζονται με τον επόπτη τους σε τακτά διαστήματα και να συμπληρώνουν τις απαραίτητες για την πιστοποίησή τους ώρες Εποπτείας ανά έτος που ορίζεται από το Ι.Σ.Σ.Ε. για την Ελληνική επικράτεια. Οφείλουν, επίσης, να ζητούν βοήθεια για προσωπικά τους θέματα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν την επαγγελματική τους απόδοση.

III. Συνέπειες παράβασης του Κώδικα Δεοντολογίας

Σε περίπτωση σοβαρής παράβασης των κατευθύνσεων του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας, το Ινστιτούτο οφείλει να διαγράψει αμέσως τον επιστημονικό συνεργάτη, εκπαιδευόμενο ή μέλος του από τον κύκλο εργασιών, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή το σύλλογο μελών/φίλων του Ινστιτούτου. Σε περίπτωση που απόφοιτος/η παραβιάζει σοβαρά τα οριζόμενα στον παρόντα Κώδικα, το Ινστιτούτο οφείλει να προβεί σε άμεση διαγραφή του/της από την λίστα των συνεργατών/φίλων του και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να τον/την αναφέρει στους επαγγελματικούς καταλόγους που τυχόν θα εκδώσει.

IV. Εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο

1. Τα μέλη, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι εκπαιδευόμενοι του Ινστιτούτου δεσμεύονται να τηρούν πλήρη εχεμύθεια όσον αφορά σε στοιχεία της ιδιωτικής ζωής των θεραπευομένων και των συμμετεχόντων στον κύκλο εργασιών και/ή στις έρευνές τους, εξασφαλίζοντας την ανωνυμία τους. Επίσης, η μεταφορά πληροφοριών για λόγους εποπτείας πρέπει να περιορίζεται στα απαραίτητα και να υπόκειται στους περιορισμούς που εξασφαλίζουν την ανωνυμία.

2. Τα μέλη, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι εκπαιδευόμενοι του Ινστιτούτου δεσμεύονται να μη συζητούν περιπτώσεις θεραπευομένων ή συμμετεχόντων στον κύκλο εργασιών και/ή έρευνα, σε κύκλους εκτός του επαγγέλματός τους. Σε περίπτωση παρουσίασης σε επιστημονική συνάντηση ή ανοικτή ημερίδα, δημοσίευσης ή χρήσης του υλικού σε διδασκαλία εκτός του Ινστιτούτου ή εντός του Ινστιτούτου αλλά σε ευρύ κοινό (π.χ. σεμινάρια), θα πρέπει να εξασφαλίζεται η απόλυτη ανωνυμία των θεραπευομένων ή συμμετεχόντων σε έρευνα και η απόκρυψη στοιχείων που πιθανόν να επέτρεπε την αναγνώριση της ταυτότητάς τους.

3. Οι μαγνητοφωνήσεις, οι κινηματογραφικές λήψεις και η παρακολούθηση συνεδριών ή συνεντεύξεων πίσω από τον καθρέφτη πρέπει να γίνονται εν γνώσει και με συναίνεση των θεραπευομένων ή συμμετεχόντων.

4. Το γραπτό ή οπτικοακουστικό υλικό φυλάσσεται, με ευθύνη του Ινστιτούτου και των επιστημονικών συνεργατών, σε ασφαλές μέρος με ελεγχόμενη πρόσβαση. Οι πληροφορίες που αφορούν σε θεραπευομένους και συμμετέχοντες θα πρέπει να αρχειοθετούνται με τρόπο συστηματικό και ασφαλή και να κωδικοποιούνται όπου αυτό είναι δυνατό.

5. Η λύση της υποχρέωσης για την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Τέτοιες περιπτώσεις αφορούν κυρίως βάσιμες υπόνοιες για τον κίνδυνο της ζωής ή της ασφάλειας των θεραπευομένων ή τρίτων προσώπων. Μόνον αρμόδια πρόσωπα ή φορείς ενημερώνονται στις περιπτώσεις αυτές (δικαστικές αρχές, κηδεμόνες).

6. Δεν επιτρέπεται σε μέλη, επιστημονικούς συνεργάτες και ειδικευόμενους να παρουσιάζονται στο δικαστήριο ως μάρτυρες υπεράσπισης ή κατηγορίας των θεραπευομένων τους. Η παρουσία τους ως εμπειρογνώμονες επιτρέπεται, εφόσον κληθούν από το δικαστήριο με τρόπο που ορίζουν οι ισχύουσες νομικές διαδικασίες.

7. Το αποκτώμενο από το Ινστιτούτο μαγνητοσκοπημένο και/ή ηχογραφημένο υλικό αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του. Οι συμμετέχοντες στα σεμινάρια μπορούν να ζητήσουν την απόκρυψη των στοιχείων που τους καθιστούν αναγνωρίσιμους στο μέρος του υλικού που τους αφορά, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την καταγραφή. Το πέρας του χρονικού αυτού περιθωρίου συνεπάγεται και άμεση κατάργηση των δικαιωμάτων τους στο υλικό αυτό.

V. Επαγγελματικές σχέσεις εντός του Ινστιτούτου

1. Το Ινστιτούτο δεσμεύεται στο να σέβεται απόλυτα τους ακαδημαϊκούς τίτλους και τίτλους ειδίκευσης των μελών και επιστημονικών συνεργατών του. Οι αμοιβές των συνεργατών αλλά και η θέση τους στην ιεραρχία, είναι ανάλογες των σπουδών, της ειδίκευσης και της εμπειρίας τους. Επίσης, οι αμοιβές που το Ινστιτούτο δέχεται αντιστοιχούν στο είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών και στα προσόντα των μελών και επιστημονικών συνεργατών που τις παρέχουν.

2. Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας ή/και πτυχιακής ή μεταπτυχιακής εργασίας, το Ινστιτούτο έχει το δικαίωμα της δημοσίευσης ή έκδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων με το όνομα ή τα ονόματα των συντελεστών της, σεβόμενο απόλυτα την συνεισφορά τους και την πνευματική τους ιδιοκτησία.

3. Τα μέλη, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι ειδικευόμενοι του Ινστιτούτου οφείλουν να ανακοινώνουν επιφυλάξεις, αντιρρήσεις ή παράπονα στους ανώτερους στην ιεραρχία, με στόχο τη βελτίωση των όρων λειτουργίας του Ινστιτούτου και των μεταξύ τους σχέσεων. Οφείλουν πάντως να αποφεύγουν οποιαδήποτε δημόσια κριτική ή δυσφήμιση.

4. Δυσμενείς κρίσεις και σχόλια μεταξύ συναδέλφων, συνεργατών, μελών πρέπει να αποφεύγονται και να μη δημοσιοποιούνται. Η διαφύλαξη της ακεραιότητας και ο σεβασμός της προσωπικότητας αποτελούν ηθικές δεσμεύσεις, παράβαση των οποίων ενδέχεται να οδηγήσει σε προσωρινή ή οριστική διαγραφή του προσώπου που τις παρέβη από τον κύκλο εργασιών του Ινστιτούτου.

VI. Σχέσεις με άλλους επαγγελματίες και ειδικότητες

Τα μέλη, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι εκπαιδευόμενοι του Ινστιτούτου προέρχονται από διαφορετικά βασικά επαγγέλματα, αλλά μοιράζονται την ίδια ειδικότητα (σύμβουλοι συστημικής αναπαράστασης). Καθένας οφείλει να μην υπερβαίνει την άσκηση του δικού του βασικού επαγγέλματος και να συνεργάζεται διεπιστημονικά ή να παραπέμπει σε συνάδελφο άλλου βασικού αρμόδιου επαγγέλματος εντός ή εκτός Ινστιτούτου. Επίσης, οφείλει να παραπέμπει τον/την θεραπευόμενο/η ή πελάτη σε θεραπευτή/θεραπεύτρια ή σύμβουλο διαφορετικής προσέγγισης, εφόσον θεωρήσει ότι είναι προς όφελος του συγκεκριμένου πελάτη, ή όταν αυτό ζητηθεί από τον/την ίδιο/α.

VII. Παροχή συμβουλευτικών και θεραπευτικών υπηρεσιών

1. Στο αρχικό στάδιο της συμβουλευτικής ή θεραπευτικής παρέμβασης, οι απόφοιτοι και οι ειδικευόμενοι του Ινστιτούτου στη φάση της πρακτικής τους άσκησης, οφείλουν να ενημερώνουν τους θεραπευόμενους/πελάτες προφορικά ή και γραπτά για τους όρους του συμβολαίου τους. Συγκεκριμένα, οφείλουν να τους ενημερώνουν για τα εξής:

- 1.1. βασικές αρχές της συστημικής προσέγγισης και της μεθόδου της Συστημικής Αναπαράστασης
- 1.2. πιθανή διάρκεια της παρέμβασης και τη δυνατότητα ανανέωσης του συμβολαίου με νέους στόχους
- 1.3. οικονομικούς όρους και υποχρεώσεις τους
- 1.4. όρους για την εμπιστευτικότητα και το επαγγελματικό απόρρητο
- 1.5. δυνατότητα επιλογής συστημικού συμβούλου και μεθόδων συστημικής παρέμβασης (ατομικές, ομαδικές, οικογενειακές συνεδρίες)
- 1.6. διαδικασίες που ισχύουν για την διακοπή της συνεργασίας ή την δυνατότητα έκφρασης επιφυλάξεων εκ μέρους των θεραπευόμενων/ πελατών
- 1.7. όρους για την επικοινωνία με τον θεραπευτή/σύμβουλο εκτός των προκαθορισμένων συνεδριών.
- 1.8. αναίρεση της θεραπευτικής διαδικασίας σε περίπτωση σύναψης ερωτικών σχέσεων μεταξύ θεραπευόμενων, εφόσον ανήκουν στην ίδια θεραπευτική ομάδα, διότι αλλάζει η ισοτιμία μεταξύ των μελών. Συνήθως προτείνεται η αλλαγή ομάδας.

2. Συμβουλευτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες δεν πρέπει να παρέχονται προς πρόσωπα με τα οποία οι ψυχοθεραπευτές συνδέονται με συγγένεια, στενή φιλία ή επαγγελματικές σχέσεις. Οι υπηρεσίες αυτές δεν πρέπει να παρέχονται και σε άτομα με τα οποία οι ψυχοθεραπευτές διατηρούν ή διατηρούσαν στο παρελθόν ερωτική σχέση. Τα παραπάνω ισχύουν και για όσους ειδικευόμενους παρακολουθούν συνεδρίες (π.χ. βιντεοσκοπημένες ή πίσω από τον καθρέφτη). Οι θεραπευτές/εκπαιδευτές δεσμεύονται δεοντολογικά να αποφύγουν την σύναψη ερωτικής σχέσης με ειδικευόμενους/θεραπευμένους, διότι έτσι αλλάζει η ιεραρχία (οι θέσεις που ορίζονται από το συμβόλαιό τους) μεταξύ τους και ακυρώνεται η εκπαιδευτική/θεραπευτική διαδικασία. Μετά την λήξη της συνεργασίας τους δεσμεύονται από τον κώδικα δεοντολογίας των επαγγελματικών συλλόγων, σωματείων ή εταιρειών στις οποίες ανήκουν.

ΙΧ. Παροχή ειδίκευσης στην Συστημική Αναπαράσταση

Πριν την έναρξη της ειδίκευσής τους και κατά τη διάρκεια της, οι εκπαιδευόμενοι ενημερώνονται για το πρόγραμμα σπουδών (περιεχόμενο, διάρκεια, μέθοδοι αξιολόγησης) και υπογράφουν δήλωση σεβασμού του κώδικα δεοντολογίας. Ενημερώνονται εγκαίρως για τις ευθύνες και υποχρεώσεις τους. Το Ινστιτούτο δεσμεύεται στην παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιστημονικού επιπέδου, από άριστα εκπαιδευμένους επαγγελματίες με πιστοποιημένη κατάρτιση και εμπειρία. Οι υπόλοιπες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Ινστιτούτου (σεμινάρια κλπ) διέπονται επίσης από τους ίδιους κανόνες.

X. Ερευνητικές δραστηριότητες

Το Ινστιτούτο ενθαρρύνει και στηρίζει τις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών, επιστημονικών συνεργατών και ειδικευόμενων του.

1. Κατά τη διεξαγωγή των ερευνών, οι ερευνητές-συνεργάτες του Ινστιτούτου οφείλουν να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες για τον πραγματικό σκοπό της έρευνάς τους και να λαμβάνουν την συγκατάθεσή τους ή των κηδεμόνων τους, εφόσον είναι ανήλικοι. Επίσης, οφείλουν, όχι μόνο να αποφεύγουν την σωματική και συναισθηματική ταλαιπωρία των συμμετεχόντων, αλλά και να εξασφαλίζουν την ανάπτυξη σχέσεων ισοτιμίας, την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και σεβασμού, ώστε η συμμετοχή τους στην έρευνα να αποτελέσει για όλους μια θετική και ουσιαστική εμπειρία στη ζωή τους. Τέλος, οφείλουν να τους ενημερώνουν για τα γενικά αποτελέσματα της έρευνας στην οποία συμμετείχαν, εφόσον το ζητήσουν.

2. Οι ερευνητές οφείλουν να παρουσιάζουν στην επιστημονική κοινότητα ακριβή και πλήρη στοιχεία για την μεθοδολογία που ακολούθησαν, και για την όλη πορεία διεξαγωγής της έρευνας. Σε περίπτωση δημοσίευσης, οι ερευνητές οφείλουν να αναφέρουν σχετικές εργασίες που έχουν προηγηθεί και γνωρίζουν.

3. Σε περίπτωση δημοσίευσης ερευνητικών δεδομένων σε μη επιστημονικό περιοδικό, οι ερευνητές είναι υπεύθυνοι για την εγκυρότητα των στοιχείων που θα δημοσιευτούν. Σε περίπτωση παραλήψεων ή παρανοήσεων, οφείλουν να ζητήσουν την δημοσίευση διευκρινήσεων. Η παρουσίαση δεδομένων και η μεταφορά επιστημονικών γνώσεων στο ευρύ κοινό (π.χ. μέσω των ΜΜΕ) πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διαφυλάσσει το κύρος και την αξιοπιστία του επαγγέλματός τους και να μη παραβιάζει κανένα άρθρο του παρόντος κώδικα.

XI. Εκδοτική Δραστηριότητα

Στις δραστηριότητες του Ινστιτούτου περιλαμβάνεται η έκδοση πρωτότυπων εργασιών ή μεταφρασμένων στα ελληνικά βιβλίων, περιοδικών κλπ. και η δυνατότητα συνεργασίας για τον σκοπό αυτό με άλλους φορείς (οργανισμούς, εκδοτικούς οίκους κλπ). Το Ινστιτούτο δεσμεύεται να τηρεί τους ισχύοντες νόμους περί σεβασμού της πνευματικής ιδιοκτησίας.

XII. Πολιτική ίσων ευκαιριών

Το Ινστιτούτο οφείλει να μην προβαίνει σε διακρίσεις και να τηρεί πολιτική ίσων ευκαιριών. Καμία διάκριση δεν επιτρέπεται στην επιλογή συνεργατών, στην παροχή θεραπευτικών υπηρεσιών και προσφορά ευκαιριών ειδίκευσης και επιμόρφωσης με βάση την καταγωγή, την εθνικότητα, το χρώμα, το φύλο, την θρησκεία και την σεξουαλική προτίμηση.